

Radio- og tv-nævnet

Januar 2020

Vejledning for tilladelseshavere til ikkekommerciel lokalradio

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	3
2.	Programtilladelsen og generelle krav	3
2.1.	Udstedelse af programtilladelse	3
2.2.	Co-produktion, networking og genudsendelse	3
.....	.....	4
2.3.	Public access.....	4
3.	Krav til sendetiden.....	4
3.1.	Krav om lokalt indhold	4
3.2.	Børnebeskyttelse og forbud mod diskrimination og fremme af terrorisme	6
4.	Forbud mod reklamer.....	6
4.1	Sponsorering.....	8
5	Øvrige krav.....	8
5.1.	Hjemmeside.....	8
5.2.	Sendesamvirke	8
6	Radio- og tv-nævnets tilsyn og sanktioner	9
6.1.	Praksis vedrørende tilbagebetalingskrav	9
7.	Læs mere.....	10

1. Indledning

Denne vejledning beskriver en række vigtige bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1460 af 2. december 2016 om ikkekommerciel lokalradiovirksomhed (herefter "bekendtgørelsen").

Vejledningen retter sig mod foreninger, som *har* tilladelse til at udøve programvirksomhed på FM. Den behandler ikke de krav, som stilles for at få udstedt en programtilladelse.

Vejledningen vedrører derudover ikke betingelserne for at opnå driftstilskud. Disse fremgår af "Tilskudsvejledningen". Find link til "Tilskudsvejledningen" under afsnit 7 "Læs mere".

Vær opmærksom på, at Radio- og tv-nævnet løbende træffer nye afgørelser, som kan have betydning for radiostationernes programvirksomhed. Det anbefales derfor, at man holder sig opdateret om nye afgørelser på lokalradioområdet. Find link til nævnets afgørelser under afsnit 7 "Læs mere".

Vejledningen gennemgår først og fremmest de krav, der gælder for produktion og indhold af programmer i lokalradioordningen, herunder kravet om lokalt indhold i § 11 i bekendtgørelsen. Bemærk at vejledningen ikke er udtømmende.

2. Programtilladelsen og generelle krav

2.1. Udstedelse af programtilladelse

Udøvelse af ikkekommerciel programvirksomhed på FM forudsætter en programtilladelse udstedt af Radio- og tv-nævnet. Programtilladelser udstedes ved udbud afholdt af Radio- og tv-nævnet.

Tilladelseshaverne er forpligtede til at overholde vilkårene i deres programtilladelser og herunder leve op til, hvad de har oplyst i ansøgningen.

Ændringer af programtilladelsen skal godkendes af Radio- og tv-nævnet. Radio- og tv-nævnet er i udgangspunktet ikke indstillet på at godkende væsentlige ændringer i programtilladelsernes programindhold, programplaner mv. Nævnet vil i denne forbindelse lægge vægt på, at tilladelseshavere ikke foretager ændringer, der indebærer, at de oplysninger, som var væsentlige for nævnets alsidighedsvurdering i tilladelsesområdet ved tildeling af tilladelser, forrykkes.

Tilladelseshavere kan søge om overdragelse af programtilladelsen hos Radio- og tv-nævnet. Radio- og tv-nævnet vil ved sin vurdering blandt andet lægge vægt på, at tilladelsen videreføres på vilkår svarende til den oprindelige programtilladelse. Programtilladelsen kan kun overdrages samlet, og den kan ikke overdrages til brug for udøvelse af kommerciel lokalradiovirksomhed.

2.2. Co-produktion, networking og genudsendelse

Der ydes ikke tilskud til genudsendelser, hvorfor stationen skal oplyse om antal timers genudsendelser, når der søges om driftstilskud. Stationen skal også oplyse om eventuelle co-produktioner, da stationens finansieringsdel medregnes i opgørelsen af tilskudsberettigede

timer. Programmer, der udsendes af flere stationer som led i networking, kan kun opnå tilskud én gang. Den station, som har produceret programmet vil være tilskudsberettiget. Såfremt flere stationer udsender det samme program, som en ikke tilskudsberettiget tredjepart har produceret, vil programmet forsat kun kunne opnå tilskud én gang.

For nærmere uddybning henvises der til "Tilskudsvejledningen", som der linkes til i afsnit 7.

Afgørelse af 30. oktober 2018 – Tilsyn med Eagles FM

Eagles FM havde udsendt "Motorprogrammet", produceret af en tredjepart, samtidig med at programmet var udsendt på en række andre stationer. Eagles FM havde i noget af tilladelsesperioden fået tilskud til "Motorprogrammet", og kunne ikke oplyse præcis hvilke andre stationer, der også havde udsendt programmet, og således heller ikke om disse stationer også havde modtaget tilskud til det samme program. Der var således risiko for, at flere stationer havde fået tilskud til det samme program, hvorfor Radio- og tv-nævnet indskærpede reglerne om networking overfor Eagles FM.

2.3. Public access

Reglerne om public access giver mulighed for, at borgere i tilladelsesområdet, der ikke er en del af stationen, kan medvirke til programproduktion. Public access vedrører borgere og ikke foreninger.

3. Krav til sendetiden

3.1. Krav om lokalt indhold

Det fremgår af § 11, stk. 1, i bekendtgørelsen, at:

"Programvirksomheden skal omfatte mindst 1 times egenproduceret førstegangsendelse med lokalt indhold hver uge i minimum 50 uger om året i form af ét eller flere taleradioprogrammer. Det er i begrænset omfang tilladt at anvende jingler, vignetter eller musikalske indslag i denne del af programvirksomheden."

Kravet til den ene times lokale indhold per uge indeholder således fire led:

Lokalt indhold – Programindholdet skal omhandle lokale forhold, som kan have en særlig interesse for befolkningen i lokalområdet. Det kan f.eks. være skolelukninger, ældrepleje, hvad EU- eller landspolitik konkret betyder for lokalområdet eller interviews om det lokale kulturliv mv. Programmer om mere generelle emner anses ikke for lokalt indhold, uanset om der er tale om interview med en lokal borger.

Egenproduktion – Programmet skal være produceret af stationen selv, eller som led i stationens facilitering af public access, dvs. programmer produceret af, eller i samarbejde med borgere i tilladelsesområdet. Public access omfatter ikke foreninger.

Førstegangsendelse – Programmet må ikke tidligere have været udsendt. Mindre ændringer i et program medfører ikke, at programmet anses som førstegangsendelse.

Taleradio – Programmet skal være taleradio. Det er kun i begrænset omfang tilladt at anvende jingler, vignetter eller musikalske indslag.

Der er ingen begrænsninger i, hvor mange programmer det obligatoriske lokale indhold, som ansøger i sin ansøgning om programtilladelse har forpligtet sig til at udsende hver uge (minimum én time), kan fordeles på. Det obligatoriske lokale indhold skal dog fordeles i ét eller flere individuelle taleradioprogrammer, der kan identificeres i en programoversigt. I forbindelse med et evt. tilsyn vil tilladelseshaver være forpligtet til at identificere de programmer (eller det program), der ifølge tilladelseshaver er obligatorisk lokalt indhold i den periode, tilsynet omfatter. At det obligatoriske lokale indhold skal fordeles i ét eller flere individuelle programmer betyder, at det ikke kan udsendes i form af indslag i programmer, der også indeholder ikke-lokalt indhold.

Der er dog ingen begrænsninger i, hvordan lokalt indhold, som ligger ud over det obligatoriske lokale indhold, kan udsendes.

Det er Radio- og tv-nævnet, der træffer afgørelser om, hvorvidt et program overholder vilkårene om lokalt indhold.

NB! Den ene ugentlige times lokale indhold er et minimumskrav, og den enkelte station kan således have forpligtet sig til at udsende mere end 1 times lokalt indhold om ugen. Dette fremgår af den enkelte stations programtilladelse.

Afgørelse af 21. november 2018 – Tilsyn med Foreningen Radio Jazz København

Foreningen Radio Jazz København havde forpligtet sig til at udsende tre timers lokalt indhold om ugen. Fælles for de programmer, der var angivet som lokalt indhold, var, at der blev afspillet hele musiknumre i store dele af programfladen. Nævnet fandt ikke, at det kunne anses som begrænset anvendelse af musikalske indslag og dermed ikke som lokalt indhold. Nævnet påtalte Foreningen Radio Jazz Københavns manglende udsendelse af lokalt indhold i form af taleradio.

3.2. Børnebeskyttelse og forbud mod diskrimination og fremme af terrorisme

Det er en række generelle indholdsmæssige krav til programvirksomheden, som fremgår af § 12, stk. 1-4, i bekendtgørelsen. Der er tale om absolutte krav, som Radio- og tv-nævnet ikke kan give dispensation for:

”§ 12. Der må ikke udsendes programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, herunder navnlig programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold.

Stk. 2. Andre programmer, som kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, må ikke sendes, medmindre det ved valget af sendetidspunkt eller ved tekniske foranstaltninger sikres, at mindreårige i udsendelsesområdet normalt ikke hører udsendelserne. Når programmerne udsendes i ukodet form, skal der forud for dem gives en akustisk advarsel.

Stk. 3. Programmerne må ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

Stk. 4. Programmerne må ikke på nogen måde fremme terrorisme.”

4. Forbud mod reklamer

Der må ikke indgå reklamer, herunder skjult reklame, i programvirksomheden eller på tilladelseshavers hjemmeside.

Skjult reklame betyder, at der finder uberettiget fremhævelse af produkter, tjenesteydelser, virksomheder eller lignende sted i programvirksomheden, uden at annoncøren træder frem som sådan.

Radio- og tv-nævnet har tidligere i en række sager fundet, at der var tale om skjult reklame i en række indslag med følgende karaktertræk:

- Opfordring til køb
- Anprisninger
- Oplysninger, f.eks. telefonnummer, adresser, hjemmesider, som ikke var redaktionelt berettiget
- Uberettiget fremhævelse, som går udover almindelig forbrugerinformation
- Ukritisk journalistisk linje
- Indtægt for indslag
- Konkurrencer med anprisninger og uberettigede fremhævelser

Nævnet foretager altid en konkret vurdering, som tager afsæt i, om der er tale om:

- Neutrale oplysninger, dvs. almindelige og relevante forbrugeroplysninger
- En fremhævelse, og i så fald, om den er uberettiget

Hvis en station i sine programmer omtaler kulturelle arrangementer og lignende begivenheder, er der videre rammer i fortolkningen af, om udtalelserne udgør skjult reklame. I sin praksis er nævnet således mere tilbøjelig til at acceptere omtale af kulturelle arrangementer, end hvis omtale handler om andre forhold. Omvendt vil der ikke være videre rammer, såfremt et indslag indeholder f.eks.:

- Opfordring til køb
- Anprisninger

Hvorvidt et indslag, som indeholder opfordring til køb eller anden uberettiget fremhævelse af et produkt m.v., vedrører en kommerciel eller en ikkekommerciel aktør, indgår ikke i nævnets vurdering af, om et program indeholder omtale i strid med reglerne om skjult reklame. Eksempelvis kan en opfordring til køb af en vare, som sælges af en privatperson, derfor udgøre skjult reklame. Om det er tilfældet forudsætter dog en konkret stillingtagen.

Radio- og tv-nævnets afgørelser baseres på en samlet vurdering af indholdet og konteksten. Omtale af eksempelvis en virksomhed eller en vare medfører således ikke i sig selv, at der er tale om en uberettiget fremhævelse af den pågældende vare eller virksomhed. Radio- og tv-nævnet træffer løbende afgørelser vedr. bl.a. skjult reklame. Det anbefales derfor, at man holder sig opdateret om nye afgørelser på lokalradioområdet. Find link til nævnets afgørelser under afsnit 7 "Læs mere".

Radio- og tv-nævnet giver ikke forhåndsgodkendelser.

Afgørelse af 20. december 2019 – Tilsyn med Radio Tønder

Radio- og tv-nævnet påtalte, at Radio Tønder havde bragt et interview, hvoraf flere dele udgjorde skjult reklame. Der var tale om et interview på 25 minutter med en lokal hypnotisør, og der tales bl.a. om hans kommende hypnosecenter og hvilke ydelser han tilbyder, ligesom adressen og hjemmesiden også fremhæves. Under interviewet blev hypnotisørens produkter også fremhævet, herunder produkternes pris og kvalitet samt oplysninger om muligheder for køb. Nævnet fandt, at der var tale om en uberettiget fremhævelse, herunder anprisning, indirekte opfordring til køb og oplysninger om pris, hvilket ikke var redaktionelt berettiget. Nævnet fandt derfor, at der var tale om skjult reklame.

4.1 Sponsorering

Det er tilladt for en ikkekommerciel radiostation at udsende sponsorerede programmer og i den forbindelse lave sponsorkrediteringer. Stationen bør dog være opmærksom på, at man skal leve op til de regler, der gælder for sponsorering, særligt i forhold til placeringen og længden af sponsorkrediteringer.

Læs mere om regler for sponsorering på hjemmesiden:

<https://slks.dk/omraader/medier/reklamer-i-radio-tv-og-on-demand/regler/regler-for-sponsorering/>

Afgørelse af 30. januar 2018 – Tilsyn med Formiddagsradioen

Radio- og tv-nævnet påtalte, at Formiddagsradioen havde udsendt en sponsorkreditering i strid med reglerne i reklamebekendtgørelsen, da sponsorkrediteringen var placeret midt i programmet. Derudover var sponsorkrediteringen på 14 sekunder for lang, idet den var 4 sekunder længere, end hvad der er tilladt, når der er tale om en enkelt sponsor.

5 Øvrige krav

5.1. Hjemmeside

Tilladelseshavere er forpligtede til at have en hjemmeside, der indeholder følgende oplysninger:

- 1) Tilladelseshaverens navn.
- 2) Tilladelseshavers adresse.
- 3) Tilladelseshavers kontaktoplysninger, herunder e-mailadresse.
- 4) Stationens navn og frekvenser.
- 5) Beskrivelse af tilladelseshavers programvirksomhed og sendetider.
- 6) Oplysninger om Radio- og tv-nævnet som den kompetente tilsynsmyndighed.
- 7) Gældende vedtægter og oversigt over foreningens bestyrelsesmedlemmer.

Der må ikke indgå reklame på tilladelseshavers hjemmeside.

5.2. Sendesamvirke

Tilladelseshavere er forpligtede til, at indgå i et sendesamvirke med øvrige tilladelseshavere i samme sendenet. I sendesamvirket samarbejder stationerne om evt. etablering og drift af det pågældende sendenet.

6 Radio- og tv-nævnets tilsyn og sanktioner

Radio- og tv-nævnet fører tilsyn med programvirksomheden og anvendelse af tilskuddet, jf. § 19, stk. 1, i bekendtgørelsen. Radio- og tv-nævnet kan udføre stikprøvekontrol i den forbindelse. I forbindelse med tilsyn har tilladelseshaverne en række forpligtelser:

- Pligt til at meddele Radio- og tv-nævnet de oplysninger, som Radio- og tv-nævnet beder om, herunder udlevere dokumenter og afgive skriftlige erklæringer m.v. Radio- og tv-nævnet fastsætter en frist for aflevering af oplysninger til nævnet.
- Pligt til at opbevare en kopi af samtlige programmer indtil erklæring på tro og love er modtaget, eller årsregnskabet er godkendt af Radio- og tv-nævnet.
- Pligt til at samarbejde med Radio- og tv-nævnet om systematisk at indlevere programkopier til Radio- og tv-nævnet. Tilladelseshavere *kan* pålægges at tilvejebringe oversættelser af programmer og programoversigter på andre sprog end dansk, norsk, svensk, tysk og engelsk.

I forbindelse med nævnets oplysning af en sag vil en station typisk modtage en høring med en frist på op til 14 dage. Radio- og tv-nævnets høringsfrist bør normalt ikke overstige 14 dage, jf. § 8 i bekendtgørelse om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet.

Nævnet har ifølge loven og bekendtgørelsen en række sanktionsmuligheder, såfremt vilkår for programtilladelsen og/eller vilkår for tilskud ikke bliver overholdt:

- I henhold til § 42, nr. 3, i radio- og fjernsynsloven kan nævnet give påtaler ved overtrædelser af loven, bestemmelser fastsat efter loven og vilkår for programtilladelsen.
- Radio- og fjernsynslovens § 50 giver ligeledes nævnet hjemmel til at inddrage programtilladelsen midlertidigt eller endeligt.
- Radio- og fjernsynslovens § 51 giver nævnet hjemmel til at inddrage en programtilladelse midlertidigt eller endeligt, hvis indehaveren ikke udnytter tilladelsen eller der sker en væsentlig afbrydelse af programvirksomheden.
- Det fremgår af § 30, stk. 1, i bekendtgørelsen, at afgivne tilsagn i henhold til § 92 a, stk. 3, i radio- og fjernsynsloven, bortfalder og kan kræves tilbagebetalt, hvis tilskudsmodtager ikke opfylder betingelserne for tilskud eller ikke gennemfører den forudsatte programvirksomhed.
- Endelig fremgår det af § 31 i bekendtgørelsen, at overtrædelse af tilskudsreglerne i henhold til § 50, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, nr. 1, i radio- og fjernsynsloven kan medføre en midlertidig eller endelig inddragelse af programtilladelsen, såfremt overtrædelsen er grov, eller overtrædelserne er ofte gentagne.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for nogen anden administrativ myndighed.

Radio- og tv-nævnet genoptager ikke sager, medmindre der fremkommer nye væsentlige oplysninger i sagen.

6.1. Praxis vedrørende tilbagebetalingskrav

Det er Radio- og tv-nævnet, der yder driftstilskud og kan kræve driftstilskud tilbagebetalt, såfremt vilkårene for programtilladelse og tilskud ikke overholdes.

Det følger af bekendtgørelsens § 30, stk. 1, at afgivne tilsagn om tilskud bortfalder, og udbetalte tilskud kan kræves helt eller delvist tilbagebetalt i tilfælde, hvor tilskudsmodtageren ikke opfylder betingelserne for tilskuddet. Derudover kan en programtilladelse inddrages midlertidigt eller endeligt, såfremt overtrædelsen af tilskudsvilkårene er grov eller ofte gentagen, jf. bekendtgørelsens § 31.

7. Læs mere

Nedenfor findes links til de relevante regelsæt, vejledninger og afgørelser.

- Lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 248 af 16. marts 2019:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208123>
- Bekendtgørelse nr. 1460 af 2. december 2016 om ikkekommerciel lokalradiovirksomhed:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185339>
- Tilskudsvejledning:
https://slks.dk/fileadmin/user_upload/0_SLKS/Dokumenter/Medier/Radio/Ikkekommerciel_lokalradio/Tilskudsvejledning_-_Radio.pdf
- Bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=135007>
- Bekendtgørelse nr. 607 af 20. juni 2005 om optagelse, opbevaring og aflevering af radio- og fjernsynsprogrammer
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11956>
- Radio- og tv-nævnets afgørelser om ikkekommerciel lokalradio:
<https://slks.dk/omraader/medier/radio/lokalradio/ikkekommerciel-lokalradio/afsluttede-lokalradiosager/>